

Svar på Mika Kasonens och 51 andra ledamöters motion om utvärderingen och utvecklingen av Vanda stads parkeringsövervaknings verksamhet

VD/2261/00.02.00.03/2018

HP/JH/MK/NJ/ALS/AP

Mika Kasonen och 51 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Praxisen vid Vanda stads parkeringsövervakning har lett till att många tagit direkt kontakt med fullmäktigeledamöter. Parkeringsövervakningens verksamhet har också gett upphov till en hel del negativ publicitet i olika medier. Responsen har gällt tolkningen av terrängparkeringen som blivit striktare. Dessutom har den otillräckliga informationen om ändrade trafikmärken och de felparkeringsavgifter som fastställts genast efter ändringarna väckt förundran.

Grunden för de felparkeringsavgifter som skrivits ut för bilar som parkerats i en gatas kantområden har varit parkeringsförbud i park- och grönområden. Vid Vanda stads parkeringsövervakning har man således helt överraskande börjat tillämpa en liberal tolkning av terrängtrafiklagen, i vilken det bestäms om terrängparkering. Parkeringsövervakningen tolkar den smala markremsa med grusbeläggning mellan fastigheterna och gatans asfalterade del som terräng enligt terränglagen och inte som en ren som hör ihop med vägen.

Syftet med terrängtrafiklagen är att förebygga men och olägenheter som användningen av motordrivna fordon i terräng kan orsaka naturen eller den övriga miljön, allmänt rekreatjonsbruk eller något annat allmänt eller enskilt intresse samt att främja trafiksäkerheten. Av regeringens proposition (RP 163/1995) framgår tydligt att lagstiftarens syfte har varit att göra definitionen av begreppet terräng klarare och ge den kommunala parkeringsmyndigheten befogenheter på faktiska parkområden och inte definiera vägrenar eller gruskanter som park- och grönområden enligt terrängtrafiklagen. Terrängtrafiklagen har inte utarbetats för det ändamål, med vilket den kommunala parkeringsövervakningen motiverar fastställandet av felparkeringsavgiften.

På 80-talet har flera gamla grusvägar i Vanda ändrats till vägar med permanentbeläggning, där gruset på dessa vägars gamla kantområde inte är ett sådant terrängområde som avses i terrängtrafiklagen. Dessutom är det inte förenligt med lagens anda att skriva ut felparkeringsavgifter i den omedelbara närheten av invånares egna hemshus gårdsplaner, där man ibland är tvungen att, till exempel på grund av fester o. dyl., parkera i körbanans kantområde. På så vis får man trafiken på små gator att löpa, samtidigt som man ser till trafiksäkerheten i området och den fria passagen för räddningsfordon. Också enligt 26 § i vägtrafiklagen ska ett fordon parkeras så långt som möjligt från körbanans mitt.

Parkeringsövervakningen ska basera sig på lagen och den ska följa lagens egentliga syfte. En av parkeringsövervakningens huvuduppgifter är att förbättra trafiksäkerheten. Förvaltningslagen förpliktar myndigheterna till jämlikhet. Myndigheten ska använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag. Åtgärderna ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte.

Lagen om parkeringsövervakning ger möjlighet att använda anmärkning om felparkeringen är obetydlig. Lagen ger också möjlighet till åtgärdseftergift om felparkeringen uppenbarligen har berott på en ursäktlig ouppmärksamhet eller tanklöshet. Den kommunala parkeringsövervakningen bör informera om ändringar och inledningsvis främst använda anmärkningar vid övervakningen av de ändringar som gjorts i ett parkeringsområde.

Parkeringsövervakaren bör vara medveten om vilken inverkan den egna verksamheten har på stadens offentliga image. När övervakningen är saklig och parkeringsområdena ändamålsenligt och tydligt

markerade, förbättras trafiksäkerheten och trivseln i området för invånarna. Övervakningen måste styras med andra kvalitativa kriterier än att ha insamlingen av felparkeringsavgifter i euro som mål. Det är också bra att detta mål har strukits ur budgeten för detta år.

Den kommunala parkeringsövervakaren står i frågor som rör den allmänna uppläggnings av övervakningen under ledning och tillsyn av chefen för polisinrättningen. Regionförvaltningsverket kan efter att ha hört kommunens fullmäktige och fått ett utlåtande av chefen för den berörda polisinrättningen återkalla den kommunala parkeringsövervakarens tillstånd eller ändra villkoren för tillståndet, om det har skett en väsentlig förändring i omständigheterna eller de uppställda villkoren inte har uppfyllts eller övervakningsverksamheten inte i övrigt har skötts på behörigt sätt. Innan tillståndet återkallas ska regionförvaltningsverket dock uppmana kommunen att inom en skälig tid rätta till de uppdagade bristerna. Kommunens fullmäktige kan göra en framställning för att återkalla tillståndet eller ändra dess villkor.

Med anledning av det som nämnts ovan kräver vi ledamöter som undertecknat motionen att Vanda stad:

- Begär utlåtande av den myndighet som övervakar verksamheten om hur ändamålsenlig verksamheten inom stadens parkeringsövervakning är och hur villkoren för parkeringsövervakningens tillstånd följs.
- Utan dröjsmål skrider till nödvändiga åtgärder för att rätta till de brister som uppdagats.
- Rapporterar till fullmäktige om utlåtandet och eventuella korrigerande åtgärder, så att fullmäktige kan bedöma behovet av att framföra förslag om att ändra villkoren för parkeringsövervakningens tillstånd."

Stadsfullmäktige 5.3.2018 § 20

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö konstaterar följande i sitt svar:

De frågor som togs upp i fullmäktigemotionen gällde parkeringsövervakningen, trafikplaneringen och kommunalteknikcentralens tillståndsservice. Av den anledningen har utlåtandet beretts i samarbete med ovan nämnda myndigheter.

Ovan nämnda myndigheters befogenheter fördelar sig så att trafikplaneringen svarar för planeringen av parkeringsarrangemangen inom Vanda. Parkeringsövervakningen övervakar parkeringen. Tillståndsservicen kan åter bevilja undantagstillstånd (till exempel för fester som omnämns i fullmäktigemotionen) och därigenom provisoriskt tillåta parkering på offentligt gatuområde som avviker från normal praxis.

I motionen hänvisas till den diskussion som fördes i offentligheten under sommaren och hösten 2017 om Vanda stads parkeringsövervaknings tolkning avseende terrängparkering. Hösten 2017 har Helsingfors förvaltningsdomstol genom sitt avgörande 17/0705/5 (bilaga) tagit ställning till terrängparkeringen i Vanda stad. Även polisstyrelsen har i sitt brev POL-2017-41575 tagit ställning till terrängparkeringen i Vanda stad (medföljer som bilaga). Helsingfors förvaltningsdomstols avgörande gällde parkering på Rödsands småhusområde, ett område som påminner om det som beskrivits i fullmäktigemotionen, där man gjort ändringsarbeten på den ursprungliga vägen. Förvaltningsdomstolen bekräftade i sitt beslut att parkeringsövervakarens tolkning i denna situation var rätt tolkning på basis av terrängtrafiklagen. I

fullmäktigemotionen lyfts också fram den negativa publicitet som Vanda stads parkeringsövervakning fått i medierna. I polisstyrelsens brev tar man ställning till övervakningen av parkering i terräng och det konstateras:

"Polisstyrelsen har tagit del av den debatt som förts i offentligheten kring terrängparkering. På basis av olika tidningsartiklar kan man dra slutsatsen att parkeringsövervakningen övervakat att terrängtrafiklagens bestämmelser efterlevts så som de bör övervakas. För olovlig parkering och olovligt stannande i terrängen har en felparkeringsavgift påförts eller, om det funnits skäl för en anmärkning, har man i stället gett en anmärkning."

Inom Vanda stads parkeringsövervakning följs bestämmelser som gäller parkeringsövervakningen, samt god förvaltningssed utgående från lagen om förvaltningsförfarande. År 2018 har parkeringsövervakningens personal fått utbildning till exempel i principerna för god förvaltningssed och hur dessa tillämpas i det praktiska arbetet som parkeringskontrollant. År 2018 har man också påbörjat arbetet med att sammanställa en handbok för Vanda stads parkeringsövervakning i vilken parkeringsövervakaren ger parkeringskontrollanterna anvisningar till exempel om förfaringssätt samt tolkning av bestämmelser som gäller parkering.

Vanda stads parkeringsövervakning har år 2018 intensifierat samarbetet med trafikplaneringen och tillståndsservicen som verkar inom kommunalteknikcentralen. Dessutom deltar parkeringsövervakaren i de sammanträden som kommunalteknikcentralens ledningsgrupp håller.

I fullmäktigemotionen lyfte man fram att informationen om trafikmärkesändringar ansetts vara bristfällig. År 2018 har parkeringsövervakningen inlett ett tätare samarbete med informationen vid verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö. Exempelvis informerades det om införandet av avgiftsbelagda områden under hela januari genom att man delade ut separata flyers på fordonen. Man har dessutom haft möjlighet att informera om trafikmärkesändringar som rör större områden i Vanda stads olika informationskanaler. Utdelande av anmärkningar kan också anses vara en form av information. Om parkeringsarrangemangen inom ett område ändras är det Vanda stads praxis att efter det att ändringen trätt i kraft inom det berörda området under en veckas tid dela ut anmärkningar i stället för att påföra felparkeringsavgift. Även om utdelande av anmärkningar inte direkt är information är det dock jämförbart med information att meddela om att det skett förändringar i områdets parkeringsarrangemang för dem som parkerar i området.

År 2018 har parkeringsövervakningen och trafikplaneringen intensifierat sitt samarbete. Bland kontrollanterna har tre personer utsetts till kontaktpersoner för trafikplaneringen. Om kontrollanterna i sitt arbete upptäcker oklara parkeringsarrangemang tar trafikplaneringens kontaktpersoner kontakt med trafikplaneringen. Därefter klarlägger trafikplaneringen parkeringsarrangemangen i området samt eventuella förändringsbehov. Genom samarbete kan oklara och tolkningsmässiga parkeringsarrangemang redas ut och parkeringsövervakningen fortsätter övervakningen av området först då oklarheterna inom området klarats upp. Principen för parkeringsövervakningen i Vanda är att parkeringsövervakningen utövas lagligt och rättvist.

Stadsstyrelsen 4.6.2018 § 18

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Mika Kasonen och de 51 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget från verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att remittera ärendet för beredning.

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö konstaterar i sitt svar att verksamhetsområdet har kompletterat svaret ovan med ett bifogat utlåtande av polischef Kari Rantala.

Stadsstyrelsen 17.9.2018 § 23

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Mika Kasonen och de 51 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget från verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 24.9.2018 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Polischefens utlåtande; allmänna arrangemang och god förvaltning inom parkeringsövervakningen i Vanda
- Helsingfors förvaltningsdomstols beslut
- Polisstyrelsens brev
- motion undertecknad av Mika Kasonen och 51 andra ledamöter om utvärderingen och utvecklingen av Vanda stads parkeringsövervaknings verksamhet

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Marika Kytölä, jurist, tfn 050 310 4572, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)